

Adfer gwasanaethau Adran Oedolion Iechyd a Llesiant Cyngor Gwynedd

Adroddiad ar gyfer Cydbwyllgor Canolbarth Cymru

Awdur: Mari Wynne Jones

Dyddiad: 10 Mai 2021

Mae'r Adran Oedolion Iechyd a Llesiant wedi sicrhau ein bod yn cwrdd a'n dyletswyddau statudol drwy gydol yr argyfwng Covid-19. Mae'r argyfwng wedi cael effaith sylweddol ar holl wasanaethau yr Adran. Er ein bod wedi llwyddo i gynnal y rhan helaethaf o wasanaethau, mae'r ffordd y mae'r gwasanaeth wedi cael ei ddarparu yn wedi gorfod newid ar gyfer rhai gwasanaethau megis gofal dydd ac ysbaid.

Bydd yr her o adfer rhai o'r gwasanaethau hyn yn ein wynebu yn ystod 2021/22, a bydd angen pwyso a mesur opsiynau o ran adfer y gwasanaeth ar yr un wedd neu rhoi gwasanaeth newydd yn ei le. Byddwn yn adlewyrchu ar y profiadau dros y 12 mis diwethaf i sicrhau fod y dysgu yn cael ei adeiladu i mewn i'r ffordd rydym am weithio i'r dyfodol.

Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy:

- Prosesau rheoli perfformaid yr Adran.
- Adolygu cynlluniau corfforaethol ynghyd a cofrestr risg yr Adran i ail flaenoriaethu cynlluniau gweithredu.
- Gwellu y defnydd o ddata/gwybodaeth i wella rhannu gwybodath lleol allweddol gyda cydweithwyr yn y Bwrdd Iechyd.

Ail ddylunio Gwasanaethau Cymdeithasol Saff

Yr heriau sydd wedi ein wynebu ers dechrau'r pandemig Covid-19 yw:

- defnydd o dechnoleg i ddarparu gwasanaethau a cynnal cyfarfodydd yn effeithiol
- cynaliadwyedd a llesiant y gweithlu wrth addasu i weithio o adref neu o bell
- sicrhau awyrgylch gweithio diogel pan mae angen ymweliadau wyneb yn wyneb
- cynllunio ar gyfer cynnydd yn y galw
- bod yn greadigol yn y ffordd rydym wedi ymateb i anghenion gofal a chefnogaeth unigolion a gofalwyr wrth i wasanaethau traddodiadol megis gwasanaethau dydd ac ysbaid gael eu atal dros dro oherwydd risgiau.
- sicrhau ein bod yn dysgu o'r profiadau gweithio o fewn y cyfnod pandemig ac yn adeiladu ar yr ymarfer da a ddim yn llithro yn ol i'r hen ffyrdd o weithio
- gwneud gwell defnydd o ddata a gwybodaeth i gefnogi cynllunio gwasanaethau.

Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-23

Mewn argyfwng arferol fel llifogydd neu ddamwain fawr, byddai'r ymateb i'r argyfwng yn dechrau dirwyn i ben a'r "adfer" yn cychwyn. Gyda'r argyfwng yma fodd bynnag, mae'r ymateb i'r argyfwng yn parhau am amser maith gydag elfennau o "adfer" yn cynyddu wrth i amser fynd yn ei flaen.

Mae'r cynlluniau adfer yn gyfuniad o ymateb er mwyn cadw lledaeniad yr haint mor isel a phosibl a symud tuag at y "normal newydd".

Gyda sefyllfa Covid-19

Mae angen gallu ymateb yn gyflym i anghenion pobl Gwynedd, ac os fydd angen dargyfeirio i wneud gwaith gwahanol, mae angen bod yn realistig ynghylch yr hyn y sy'n bosib ei gyflawni.

Bydd y gwaith o ail-adeiladu ar gyfer y dyfodol yn cychwyn drwy edrych ar wahanol anghenion cymunedau lleol a creu Cynlluniau Adfywio Lleol.

Mae yr argyfwng wedi amlygu gwaith da sydd yn digwydd o fewn y Sir. Mae cymunedau wedi dod at ei gilydd i gefnogi y rhai mwyaf bregus yn y gymdeithas. Mae angen diolch a dathlu yr ymdrech honno ac mae gan y Cyngor gynlluniau fydd yn ceisio cynnal y momentwm hwnnw i'r dyfodol, megis Cefnogi Llesiant Pobl. Fedr Cyngor Gwynedd ddim ateb gofynion pawb a fedrwn ni ddim gwneud popeth ar ein pennau ein hunain. Yn fwy nag erioed, mae Covid-19 wedi dangos pa mor bwysig yw cydweithio â chyrrff cyhoeddus. .

Mae adolygiad 2021-22 o Gynllun Cyngor Gwynedd 2018-23 yn cynnwys parhad o gynlluniau sydd eisoes yn y cynllun yn ogystal â chasgliad o flaenoriaethau newydd. Mae nifer ohonynt wedi codi yn uniongyrchol o ganlyniad i argyfwng Covid-19, ac eraill wedi codi'n anuniongyrchol wrth i'r argyfwng, yr amodau byw a'r cyfyngiadau a ddaeth gydag o ddod ag anghenion eraill fwy i'r wyneb.

Blaenoriaeth Gwella

Helpu pobl sydd angen cefnogaeth i fyw eu bywydau fel y dymunant

Ein gweledigaeth yw bod pawb o bob oedran yn derbyn y gefnogaeth y maent ei hangen yn y ffordd fwyaf addas a chyfleus iddyn nhw er mwyn iddynt barhau i fyw eu bywydau fel y dymunant. Er mwyn llwyddo, bydd angen parhau i gydweithio â darparwyr eraill, megis y Bwrdd Iechyd, gan gofio rhoi anghenion yr unigolyn yn ganolog bob tro.

Sut fyddwn ni'n cyflawni hyn?

1. Darpariaeth Gofal Addas a Chynaliadwy i'r dyfodol

Mae argyfwng Covid-19 wedi amlygu nifer o ffactorau all effeithio ar ein gallu i barhau i ddarparu gwasanaethau gofal priodol i bobl. Rhaid ystyried ein gallu i ddygymod os bydd y risgiau sydd wedi eu adnabod yn cynyddu. Er mwyn sicrhau ein bod yn gallu parhau byddwn yn ystod 2021/22 yn:

- ceisio deall "gwir gost gofal" er mwyn ystyried opsiynau posib ar gyfer ein trefniadau comisiynu gofal i'r dyfodol
- sicrhau ein bod yn deall yr angen am ddarpariaeth gwelyau nyrsio yn y sir, a symud ymlaen gyda phrosiect Safle Penrhos er mwyn cyfarch y prinder ym Mhen Llŷn
- gweithio tuag at gynyddu nifer y gwelyau dementia yn y Sir ymhellach
- ystyried a yw'n gwasanaethau cefnogol e.e. gofal dydd ac ysbaid yn parhau'n addas er mwyn cwrdd ag anghenion pobl Gwynedd, neu os oes angen i ni wneud rhywbeth yn wahanol

- ystyried sut allwn ni wella addasrwydd ein hadeiladau darparu gofal wrth geisio cwrdd â mesurau rheoli haint ychwanegol.

Rydym hefyd wedi ymrwymo i wella safon ein darpariaeth gofal ar draws y Sir. Yn ystod 2021/22 byddwn yn:

- agor uned dementia pwrpasol sydd wedi'i gwblhau yn Llan Ffestiniog, ond sydd heb allu agor oherwydd argyfwng Covid-19
- cwblhau'r gwaith o adeiladu uned dementia ychwanegol yn ein cartref yn y Bermo
- cwblhau addasiadau i'n cartref yn Nolgellau er mwyn medru cynnig gofal mwy pwrpasol ar gyfer unigolion ag anghenion corfforol dwys
- cydweithio gyda chymdeithas tai Adra ar ddatblygiad Tai Gofal Ychwanegol ym Mhwlheli a cheisio adnabod cyfleon am ddatblygiadau tebyg mewn rhannau eraill o'r sir, gyda blaenoriaeth i ardal Dolgellau a Meirionnydd yn ehangach.
- cryfhau ein gwasanaethau sicrwydd ansawdd i sicrhau cefnogaeth ddigonol i ddarparwyr gofal i'w helpu i gynnal gwasanaeth o safon i drigolion Gwynedd.

2. Ail-Ddylunio ein Gwasanaethau Gofal Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant.

Mae anghenion gofal y sir yn newid, ac rydym wedi bod yn cydweithio â'r Bwrdd Iechyd i drawsnewid ein gwasanaethau cymunedol. Mae angen i ni hwyluso gallu ein staff ni a staff y Bwrdd Iechyd i gydweithio fel un tîm o fewn ardaloedd penodol. Bydd hyn yn arwain at sicrhau mai un pwynt cyswllt fydd gan unigolion sydd angen cymorth iechyd a gofal yn y gymuned er mwyn sicrhau'r canlyniadau gorau a gwasanaeth di-dôr. Rydym hefyd yn gweithio i newid ein ffordd o ddarparu gofal cartref ar draws y sir er mwyn hwyluso'n gallu i sicrhau fod y gofal wedi'i deilwro yn seiliedig ar yr hyn sy'n bwysig i'r unigolyn.

Yn ystod 2021/22, byddwn yn:

- arfogi'r timau integredig (timau sy'n cynnwys staff gofal yn ogystal â staff iechyd) i allu cyflawni'r hyn sy'n bwysig i oedolion Gwynedd. Bydd hyn yn cynnwys edrych ar hyfforddiant priodol a dileu unrhyw rwysterau technolegol
- dyfarnu cytundebau gofal cartref newydd ymhob ardal gyda'r nod o weithredu'r model newydd yn fuan yn 2022/23
- cryfhau'r gwasanaeth Therapi Galwedigaethol, yn cynnwys datblygu gwasanaeth symud a thrin arbenigol i alluogi unigolion i fyw mor annibynnol â phosib
- ychwanegu at y rhwydwaith o hybiau cymunedol sy'n cefnogi a chreu cyfleon i unigolion gydag anableddau dysgu drwy ddatblygu cynlluniau ar gyfer Canolfan Dolfleurig yn Nolgellau
- ailagor ein hwb iechyd meddwl cymunedol ym Mhwlheli, yn dilyn iddo orfod cau yn sgil argyfwng Covid-19 ac edrych ar opsiynau i ddatblygu hybiau pellach ar draws y sir
- edrych ar opsiynau i ddatblygu darpariaeth cefnogaeth emosiynol ac ymarferol i garfan iau ardal Arfon. Datblygu model o hybiau cymdeithasol ar draws y sir er mwyn darparu ystod eang o gyfleoedd llesiant i oedolion yn eu cymunedau lleol.

Mae cefnogi gofawyr di-dal yn ganolog i'n gwaith a cheisir gwneud hynny trwy gynnig cyfleoedd newydd ac mae amryw o gynlluniau wedi eu datblygu. Wrth gwrs, rydym wedi gweld mwy o bwysau ar ofalwyr di-dâl yn ystod y flwyddyn ddiwethaf a byddwn yn mynd ati i adolygu trefniadau rhithiol a roddwyd yn eu lle yn sgil argyfwng Covid-19 er mwyn ystyried a oes modd dysgu gwersi ar sut i gefnogi gofawyr yn well i'r dyfodol.

3. Y Gweithlu a Recriwtio Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant yn y Maes Gofal

Mae recriwtio i'r maes gofal yn heriol am amryw o resymau. Mae gennym weithlu effeithiol ac ymroddedig, ac mae hyn wedi ei amlygu yn arbennig yn ystod argyfwng Covid-19. Ond, mae'n rhaid i ni sicrhau fod gennym ddigon o weithwyr â'r sgiliau angenrheidiol er mwyn ymdopi gyda'r angen cynyddol sy'n debygol o godi yn y dyfodol.

Yn ystod 2021/22, byddwn yn:

- adolygu trefniadau'r ymgyrch recriwtio diweddar #GalwGofal er mwyn ystyried sut fyddwn ni'n mynd ati i recriwtio i'r dyfodol
- ystyried ein trefniadau cofrestru ac hyfforddi yn ogystal â threfniadau datblygu staff er mwyn cynyddu hyblygrwydd a chadernid yn y maes. Rhoi sylw i amodau a thelerau gwaith, cynllunio a datblygu'r gweithlu, delwedd a phroffil swyddi'r maes, cyfathrebu a marchnata. Bydd y gwaith o sefydlu trefn darparu gofal cartref newydd yn effeithio yn bositif ar elfennau cyflogau staff rheng flaen, cytundebau gwaith a llwybrau gyrfa yn y maes.
- datblygu cynllun Meithrin Talent i fynd i'r afael â phrinder arbenigedd mewn rhai meysydd e.e. Therapi Galwedigaethol.